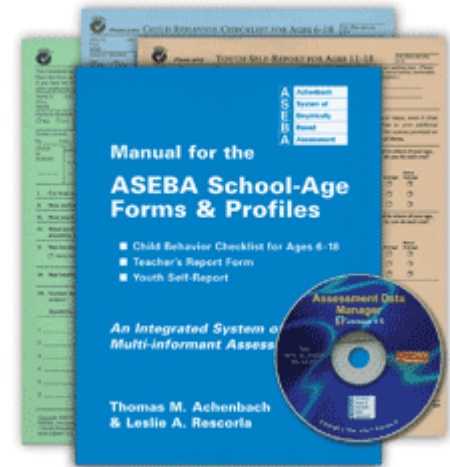
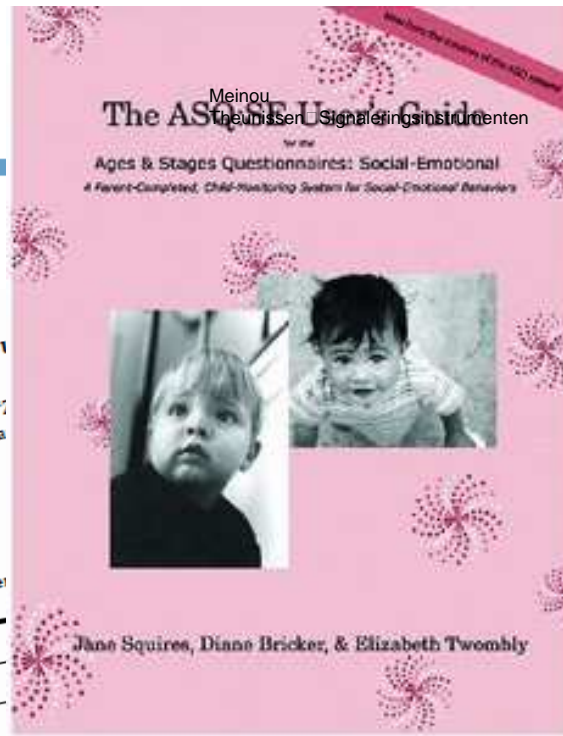

Signaleringsinstrumenten

Validatie onderzoek signaleringsinstrumenten bij 0-4 jarigen
□ □ *Marianne de Wolff & Meinou Theunissen*

Sterke Kanten en Moelijkheden: Vragenlijst voor Ouders (SDQ-D)

U krijgt voor iedere vraag een kruisje zetten in het vierkantje voor "Niet waar", "Een beetje waar" of "Een beetje waar". Het is belangrijk dat u alle vragen zo goed mogelijk beantwoordt, ook als u niet helemaal zeker bent of als u de vragen niet wilt beantwoorden baseren op het gedrag van het kind de laatste zes maanden.

Van het kind	Niet waar	Een beetje waar	Een beetje waar	Niet waar
Geboortedatum	☐	☐	☐	☐
Houdt rekening met gevoelens van anderen	☐	☐	☐	☐
Rusteloos, overactief, kan niet lang stilzitten	☐	☐	☐	☐
Klaagt vaak over hoofdpijn, buikpijn, of misselijkheid	☐	☐	☐	☐
Deelt makkelijk met andere kinderen (bijvoorbeeld speelgoed, snoep, potloden, enz.)	☐	☐	☐	☐
Heeft vaak driftbuien of woede-uitbarstingen	☐	☐	☐	☐
Nogal op zichzelf, neigt er toe alleen te spelen	☐	☐	☐	☐
Doorgaans gehoorzaam, doet gewoonlijk wat volwassenen vragen	☐	☐	☐	☐
Heeft veel zorgen, lijkt vaak over dingen in te zitten	☐	☐	☐	☐
Behulpzaam als iemand zich heeft bezeerd, van streek is of zich ziek voelt	☐	☐	☐	☐
Constant aan het wiebelen of friemelen	☐	☐	☐	☐
Heeft minstens één goede vriend of vriendin	☐	☐	☐	☐
Vecht vaak met andere kinderen of pest ze	☐	☐	☐	☐
Vaak ongelukkig, in de put of in tranen	☐	☐	☐	☐
Wordt over het algemeen aardig gevonden door andere kinderen	☐	☐	☐	☐
Gemakkelijk afgeleid, heeft moeite om zich te concentreren	☐	☐	☐	☐
Zenuwachtig of zich vastklampend in nieuwe situaties, verliest makkelijk zelfvertrouwen	☐	☐	☐	☐
Aardig tegen jongere kinderen	☐	☐	☐	☐
Werd vaak bedreigd vaak	☐	☐	☐	☐

Validatie onderzoek naar vier signaleringsinstrumenten voor 0-4 jarigen

- › **KIPPI** Kort Instrument voor Psychosociale en
 Pedagogische Problemen

- › **SDQ 3-4** Strengths and Difficulties Questionnaire

- › **ASQ:SE** Ages and Stages Questionnaire: Social
 Emotional

- › **BITSEA** Brief Infant Toddler Social Emotional
 Assessment

- › *CBCL Child Behavior CheckList werd als criterium gehanteerd*

Doel van het onderzoek

- › Valideren van de vier signaleringslijsten
 - › Welke lijsten zijn het beste in termen van validiteit?
 - › Welke lijsten bieden de meeste meerwaarde voor de JGZ?
- › Nagaan hoe bruikbaar ouders en professionals de signaleringslijsten vinden

Methode

- › 5 leeftijdsgroepen: 6, 14, 24, 36 en 45 maanden

- › Alle ouders vulden 2 lijsten in + de CBCL
 - › 6 maanden: ASQ:SE, KIPPI
 - › 14 en 24 maanden: ASQ:SE, KIPPI, BITSEA
 - › 36 en 45 maanden: ASQ:SE, KIPPI, SDQ

Procedure

- › Ouders vullen thuis 2 lijsten in + de CBCL
- › Vragenlijsten worden ingeleverd tijdens het contactmoment en ongeopend doorgestuurd naar TNO
- › JGZ onderzoekt het kind en beantwoordt de vraag ‘vermoedt u een psychosociaal probleem?’

Data analyse

- › Parameters validiteit van de signaleringslijsten
 - › Kappa: mate van overeenstemming met CBCL
 - › Sensitiviteit: wordt terecht een probleem gezien?
 - › Specificiteit: wordt terecht GEEN probleem gezien?
 - › Meerwaarde: wat voegt de lijst toe, boven op het eigen oordeel JGZ?

- › *Child Behavior CheckList wordt als criterium gehanteerd*

Meerwaarde van elke signaleringslijst

- › Logistische regressie analyses:
- › uitkomstmaat verhoogde CBCL score
 - › Stap 1: JGZ identificatie
 - › Stap 2: JGZ identificatie + verhoogde score op de signaleringslijst

Uitkomsten validatie onderzoek 6 maanden

N=415 (response= 56%) Criterium: verhoogde CBCL score

	KIPPPI	ASQ:SE
Kappa	0,14	0,21
Sensitiviteit*	0,25 (0,13 – 0,43)	0,28 (0,15 – 0,45)
Meerwaarde	2,8 (1,2 – 6,6)	4,7 (2,0 – 11,2)

* Bij een specificiteit van minimaal 0,90

Uitkomsten validatie onderzoek 14 maanden

N=819 (respons = 54%)

Criterium: verhoogde CBCL score

	KIPPPI	ASQ:SE	BITSEA
Kappa	0,16	0,25	0,38
Sensitiviteit*	0,27 (0,15 – 0,43)	0,38 (0,27 – 0,50)	0,56 (0,38 - 0,72)
Meerwaarde	2,9 (1,2 – 6,8)	4,9 (2,7 – 8,9)	13,0 (5,3 - 32,0)

*Bij een specificiteit van minimaal 0,90

Uitkomsten validatie onderzoek 24 maanden

N=872 (respons = 78%)

Criterium: verhoogde CBCL score

	KIPPPI	ASQ:SE	BITSEA
Kappa	0,40	0,47	0,55
Sensitiviteit*	0,53 (0,38 – 0,68)	0,66 (0,55 – 0,45)	0,84 (0,68-0,93)
Meerwaarde	11,5 (5,5 – 24,3)	9,3 (2,6 – 33,5)	49,7 (19,3-128,0)

* Bij een specificiteit van minimaal 0,90

Uitkomsten validatie onderzoek 36 maanden

N=1006 (response= 75%) Criterium: verhoogde CBCL score

	SDQ	KIPPI	ASQ:SE
Kappa	0,59	0,38	0,55
Sensitiviteit*	0,80 (0,66 – 0,89)	0,55 (0,37 – 0,70)	0,59 (0,48-0,69)
Meerwaarde	53,5 (21,0– 133,9)	10,8 (5,4 – 21,9)	13,8 (8,3-22,8)

* Bij een specificiteit van minimaal 0,90

Uitkomsten validatie onderzoek 45 maanden

N=687 (response= 58,6%) Criterium: verhoogde CBCL score

	SDQ	KIPPI	ASQ:SE
Kappa	0,53	0,32	0,46
Sensitiviteit*	0,62 (0,44 – 0,78)	0,47 (0,87 – 0,94)	0,62 (0,49-0,74)
Meerwaarde	17,6 (7,0 – 44,0)	6,3 (2,7 – 18,8)	13,8 (7,5-25,5)

* Bij een specificiteit van minimaal 0,90

Conclusies validatie onderzoek

- ▶ 6/14 mnd: De signalering van psychosociale problemen wordt niet verbeterd door de inzet van signaleringsinstrumenten.
- ▶ 24 maanden: De BITSEA verdient de voorkeur boven de ASQ:SE en de peuter KIPPPI
- ▶ 36/45 mnd: De SDQ verdient de voorkeur boven de ASQ:SE en de KIPPPI 1-4

Bruikbaarheidsonderzoek

Ouders

- › ASQ:SE heeft de voorkeur w.b.t. gebruikersgemak;
ASQ:SE is niet lang en gemakkelijk om in te vullen
- › BITSEA / SDQ nemen een middenpositie in wat betreft het gebruikersgemak
- › KIPPPI te lang en moeilijk om in te vullen. Wel heel geschikt om zorgen over het kind aan te geven.

Bruikbaarheidsonderzoek

Professionals

- › ASQ:SE meest prettig, gemakkelijk en zinvol in het gebruik
- › BITSEA / SDQ nemen een middenpositie in wat betreft het gebruikersgemak
- › KIPPPI minst positief in termen van gebruikersgemak